

BASIN BÜLTENİ

Coface Ülke ve Sektör Risk Barometresi -2023- 2. Çeyrek *Gerçekleşmeyen yanılsamalar ve büyük beklentiler*

Paris, 7 Haziran 2023 – 2023 yılı, son derece büyük bir coşkuyla başlasa da gidişata bakıldığında, çoğu gözlemcinin beklentileri boşa çıkacak gibi görünüyor. Yılın ilk yarısı, bazı görüşlerimizi destekledi: hayır, gelişmiş ülkelerde enflasyon, kendiliğinden ve acısız bir şekilde %2 hedefine geri çekilmeyecek; ve yine hayır, merkez bankaları şu andan yıl sonuna kadar kararını değiştirmeyecek; ve hayır, sağlık kısıtlamalarının kaldırılması, Çin'in küresel ekonomi için aktarma motoru rolünü oynaması için tek başına yeterli olmayacak. Piyasanın gözden kaçırdığı iki temel konu da tekrar ön plana çıktı: bol ve ucuz enerjiye erişim, küresel ekonomik sistemin işleyişinde baş rolü oynamaya devam ediyor ve para politikasının, tüketici fiyatlarına kıyasla varlık değerlemeleri ve finansal istikrar üzerinde doğrudan etkileri daha fazla.

Ekonomik görünüm halen enflasyon trendleri ve merkez bankalarının buna karşı verdikleri tepkiler üzerinden şekilleniyor; tahminlerimiz de enerji ve kredi arzı da dahil olmak üzere bir dizi aşağı yönlü riske maruz kalıyor.

Bu çerçevede Coface, 13 ülkenin notunu yukarı doğru, 2 ülkenin notunu ise aşağı yönde revize ederken 26 sektör notunda da değişikliğe gitti (13 sektör yeniden sınıflandırılırken 13 sektörün notu düşürüldü). Bu revizyonlar, görünümde önemli bir iyileşmeyi vurgulasa da ortam hala son derece çetin ve belirsiz.

Küresel ekonominin dayanıklılığı bir kez daha teyit edildi, ancak ekonomik görünüm halen kasvetli

Büyük ekonomilerde yılın başında kaydedilen büyüme rakamları, **ekonomik durgunluğa dair endişelerin şimdilik hafiflemesini sağladı** (Almanya hariç). Bunun birkaç sebebi var. İlk sebebi, **Avrupa'nın, enerji tedarikindeki kesintileri önlemeyi başarmış olmasıdır**. İkincisi ise **Kuzey Amerika ve Çin'de tüketimdeki artışla** toparlanmanın hızlanmasıdır. Son olarak ise **gelişmekte olan ülkelerin de hızla toparlanma becerilerine sahip olduklarını ortaya koymuş olmalarıdır**. Tüm sebepler doğrultusunda küresel ekonomi için 2023 büyüme tahminimizi yukarı yönlü revize ederek %2,2'ye yükselttik.

Ülke değerlendirmelerimize de bu çeşitli faktörleri yansıtarak, ağırlıklı olarak gelişmekte olan ülkeler olmak üzere 13 ülkenin notunu yükselttik.¹ Sektör bazında notu yukarı yönlü revize edilen 13 sektörden yedisi hem turizmdeki toparlanmadan hem tedarik zincirlerindeki gerilimlerin azalmasından yararlanan ulaştırma sektörünü ilgilendiriyor.

Bununla birlikte, ekonomik görünüm, özellikle gelişmiş ekonomilerde 2023 ve sonrası için sönük görünmeye devam ediyor. Tahminimize (2024 için %2,3 büyüme) göre küresel büyümenin önemli ölçüde toparlanma olasılığı halen düşük görünüyor. ABD ekonomisindeki hareketsizliğin devam etmesi, Avrupa'da toparlanmanın ihtiyatlı bir şekilde seyretmesi ve Çin'in pandemi öncesi standartların altında büyümesi düşünüldüğünde **küresel ekonominin, halen durgunluk tehdidi ile karşı karşıya olduğunu söyleyebiliriz**.

¹ Malezya, Filipinler, Suudi Arabistan, Katar, Tanzanya, Nijer, Nijerya, Yeşil Burun Adaları, Bosna-Hersek, Kazakistan ve Özbekistan

Enflasyon düşse de henüz istenen seviyeye gerilemedi

Önümüzdeki aylar için önemli riskler listesinde en üst sırayı yine kalıcı enflasyon riski almaya devam ediyor Ukrayna'da savaşının enerji fiyatları üzerindeki etkileri, birçok ekonomi için önemini yitirmeye başladı ve yılın ilk yarısında enflasyonda yaşanan "mekanik" düşüş doğrulandı. Öte yandan, çekirdek enflasyonun Euro Bölgesi, İngiltere ve ABD'de yüksek seviyelerde istikrar kazanmasıyla daha yerleşik enflasyon sinyalleri de doğrulandı.

Enflasyonist baskıların yenilenmesi hala mümkün. Çin istenen toparlanma düzeyine henüz ulaşamadı ve bu da gaz arzı üzerinde baskı oluşturmaya devam edecek gibi görünüyor. Aynı zamanda OPEC+'in üretim kesintileriyle ilgili açıklamasıyla birlikte **petrol piyasası da sıkılaştı.** Kuruluş, küresel talebin yaklaşık %3,7'sine eşdeğeri bir oranı piyasadan çekti. Yıllık ortalama 90 USD/varil tahminimizi şimdilik koruyoruz.

Enerji fiyatlarının yanı sıra **tarımsal emtialar da izlenmeye değer.** Tarımsal emtialarda son ayda yaşanan düşüşler henüz tüketici fiyatlarına yansımamış olsa da, şimdiden yeni yukarı yönlü riskler ortaya çıkıyor. Küresel ekonomi üzerinde baskı oluşturmaya devam edecek olan Rusya-Ukrayna çatışmasına ek olarak 2023 yılının ikinci yarısından itibaren ufukta bir de *El Niño* iklim sorunları görülüyor. İklim sorunları, dünyanın bazı bölgelerinde sıcaklıkların daha yüksek olması ve su kıtlığının daha fazla olması nedeniyle 2023-24 yılında hem üretimi hem de fiyatları etkileyebilir.

Sıkılaştıran kredi koşulları ve artan ticari iflaslar

Bugüne kadar benzeri yaşanmamış düzeydeki parasal sıkılaştırmanın enflasyon üzerindeki etkileri son aylarda en çok hizmet fiyatlarında göze çarpıyor. Hizmet fiyatları, %2'lik enflasyon hedefiyle hiç uyumlu olmayan seviyelerde artmaya devam ediyor. Bununla birlikte, başta Kanada Merkez Bankası, Avustralya Merkez Bankası gibi bazı büyük merkez bankaları faiz artışlarını durdurma karar aldı ve FED'in de bu yönde karar alması bekleniyor. Ancak İngiltere Merkez Bankası aksi yönde hareket ederek büyük bir olasılıkla tekrar faiz artışına gidecek ve ECB de muhtemelen bir sonraki toplantıda faiz oranlarını yükseltmek zorunda kalacak.

Faiz artışlarının duraklatılması, geçtiğimiz yıl içinde alınan önlemlerin etkisinin değerlendirilmesi için bir fırsattır. **Bankacılık sektöründe yaşanan türbülans, şimdiden emarelerini vermeye başladığı üzere kredi daralması ile ilgili endişeleri artırabilir.** İhtiyaç ve ticari işletme kredilerindeki yavaşlama iç talebi, ekonomik faaliyetleri ve en nihayetinde enflasyonu da aşağı çektiği için merkez bankalarının temkinli duruşunu desteklemektedir.

Önümüzdeki aylarda şirketler, fiyatların daha da yükseldiği, kredi koşullarının daha da sıkılaştığı ve iç talebin durgunlaştığı daha sert bir ortamda hayatta kalmaya çalışacak. Ayrıca, 2022'de marjlardaki genel artışın ardından, şirketlerin faaliyet karlılıklarının, hem çekirdek enflasyondaki kademeli düşüşün hem de birim işgücü maliyetlerindeki artışın etkisiyle düşmesi muhtemel görünüyor. Gelişmiş ekonomilerin çoğunda, yılın başından bu yana yaşanan kurumsal iflaslardaki keskin artışın önümüzdeki aylarda da, hatta artarak devam etmesi muhtemel.

Gelişmekte olan ekonomiler küresel büyümeyi yönlendirmeye devam edecek ancak hassas noktalar etkisini hissettirecek.

Gelişmiş ekonomilerin büyüme hızı, 2024 yılında yavaşlarken gelişmekte olan ülkelerde büyüme, %3,9 ile 2018'den bu yana en yüksek seviyeye ulaşacak. Burada ana unsur, Çin ekonomisindeki kademeli toparlanma olacak, bundan özellikle emtia ihracatçıları

faydalanacak. İkinci unsur ise Fed'in parasal sıkılaştırma döngüsünde duraklamaya gitmesi olacak.

Coface bu nedenle Suudi Arabistan, Katar, Nijerya ve Kazakistan gibi enerji ihraç eden ülkelerin notunu yükseltmiştir. Bu arada Çinli turist akınından faydalanacak olan Malezya ve Filipinler de pandemi öncesi notuna geri dönecek. Bununla birlikte, küresel finansman koşullarının sıkılaştırılmasının birçok ülkeyi temerrüde düşme riskiyle karşı karşıya bıraktığının da altı çizilmelidir. Mısır'ın notu 2022 yılında, Gana'nın notu ise geçen Şubat ayında düşürüldü. Aynı şekilde, bu çeyrekte Kenya ve Bolivya'nın notunu da düşüreceğiz.

[Barometre yayınının tamamına buradan ulaşabilirsiniz.](#)

MEDYA İRTİBAT:

Verda YAKAR – T. +90 (216) 251 99 10 verda.yakar@coface.com

Coface: Birlikte Ticareti Geliştirmek İçin

75 yılı aşkın deneyimi ve güçlü ağı, Coface'ı ticari alacak sigortası alanında ve küresel ekonomide bir referans noktası haline getirmiştir. Sektördeki en çevik küresel ticari alacak sigortası ortağı olma hedefiyle Coface uzmanları dünya ekonomisinin nabzını tutarak 50.000 müşterisinin başarılı, sürekli olarak büyüyen ve dinamik iş faaliyetleri geliştirmelerini desteklemektedir. Grubun hizmetleri ve çözümleri, şirketleri koruyarak hem yurt içi piyasalarda hem de ihracat pazarlarında satış yapma olanaklarını arttırmak için kredi kararları almalarına yardımcı olmaktadır. 2022 yılında Coface 100 ülkedeki yaklaşık 4.720 çalışanı ile 1.81 milyar €'luk bir ciro kaydetmiştir.

coface.com.tr'yi ziyaret edebilirsiniz

Coface SA. is listed on Euronext Paris – Compartment B
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA